

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

8 november 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verdere opvolging van het Vlaams en federaal onderdeel van het veiligheids- en justitieplan

Met redenen omklede moties

Interpellatie van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de financiering van de buitenschoolse kinderopvang, flexibele opvang en opvang van zieke kinderen

Met redenen omklede motie

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Woensdag 8 november 2000

VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens

– *De interpellatie wordt gehouden om 10 uur.*

Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verdere opvolging van het Vlaams en federaal onderdeel van het veiligheids- en justitieplan

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Merckx-Van Goey tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de verdere opvolging van het Vlaams en federaal onderdeel van het veiligheids- en justitieplan.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in juni had ik de kans om naar de stand van zaken te vragen met betrekking tot het federale veiligheids- en justitieplan, het Vlaamse onderdeel erin en de correlatie met onze bevoegdheden. We hebben toen vernomen dat deze een ongunstig advies over dit plan heeft verleend. Uit de antwoorden is toen ook gebleken dat dit onder andere een gevolg was van inhoudelijke opmerkingen over de bevoegdheidsverdeling. Bovendien verschilde de visie van de Vlaamse Gemeenschap op de aanpak van criminaliteit. Zowel minister Sauwens, als ministers Vanderpoorten en Vogels hebben gezegd dat het plan op meerdere plaatsen diende te worden aangepast. Via deze interpellatie vraag ik naar een stand van zaken.

Kan de minister zeggen wat er sinds de commissievergadering van 6 juli 2000 werd gedaan aan verdere opvolging ? Welke initiatieven hebt u genomen ? U mag natuurlijk ook aangeven welke initiatieven op federaal niveau zijn genomen. Welke afspraken

zijn er gemaakt en welke aanpassingen zijn er gebeurd aan het federale plan ?

In het federaal parlement is er na de aankondiging van het plan en een toelichting geen verdere bespreking meer aan gewijd. In de 'State of the Union' werd door heel wat fracties in de Kamer – zeker ook door de CVP – vastgesteld dat op de begroting Justitie maar in 180 miljoen frank is voorzien voor de uitvoering van dit ambitieuze plan. Uit de debatten is gebleken dat bijvoorbeeld de uitbouw en bemanning van justitiehuzen het niet heeft gehaald. Ook voor de invoering van alternatieve straffen, de centra voor jeugd delinquenten en onthaalbalies is in niets voorzien.

Ik neem aan dat de geringe stijging van het budget Justitie ook voor ons belangrijke gevolgen zal hebben. Het invoeren van alternatieve straffen wordt zeker vertraagd bij gebrek aan personeel en omkadering om de naleving van de straffen op te volgen. De centra voor jonge delinquenten die in de steden zouden worden opgericht, zullen op zich laten wachten. Van het benodigde budget van 400 miljoen frank zou maar 50 miljoen frank overblijven. Het kleine bedrag dat wordt voorbehouden voor de uitvoering van het veiligheidsplan, blijft beperkt voor maatregelen tegen de georganiseerde misdaad. Dat betreuren we. Er zijn maar weinig middelen voor bijvoorbeeld slachtofferhulp, daderhulp, enzovoort. Is er over die minimalistische invulling overleg gepleegd met de Vlaamse regering ?

De heer Holemans stelde in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden een vraag over de aangekondigde samenwerking tussen Welzijn en Justitie. Komt die samenwerking er ? Wat is de stand van zaken op dat vlak ? Is er een datum vooropgesteld om de projecten die achteraan in het veiligheidsplan aan de gemeenschappen worden toevertrouwd, in de praktijk om te zetten ? Dreigen de initiatieven van de Vlaamse regering niet op de lange baan te worden geschoven of zelfs

Merckx-Van Goey

te worden gehypothekeerd door het uitstel van de uitvoering van vele punten in het veiligheidsplan tot de budgetcontrole? Is er al een definitief advies verleend over dit veiligheidsplan?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil kort aansluiten bij deze interpellatie. Het veiligheidsplan heeft ons reeds van bij het begin zorgen gebaard : de wijze waarop het tot stand is gekomen en het negatieve advies. Er blijven drie cruciale vragen. Hoe en waar wordt er overleg gepleegd? In welke middelen is voorzien? Wat is de specifieke rol van het Vlaams Parlement? We hebben ook een rol te spelen inzake preventie, alternatieve straffen, enzovoort. De keuzes die wij maken, zijn anders dan die van het federale niveau. Wordt daar aandacht aan besteed? Wat zal er gebeuren met de veiligheidscontracten en de middelen daarvoor?

Ik stel ook voor om deze bespreking nog eens opnieuw te voeren in een algemenere context. Huisvesting, Onderwijs en Binnenlandse Zaken hebben ook een rol te spelen. Misschien moeten we daarover minister-president Dewael interpelleren, ook om de situatie van Welzijn te ondersteunen. We staan er nu alleen voor om die projecten tot een goed einde te brengen.

De voorzitter : Ik wil nog eens kort de aandacht vestigen op onze twee specifieke doelgroepen. Ten eerste zijn er de jongeren. We kennen de plannen van de regering over de integrale jeugdhulpverlening. Er is natuurlijk ook nog het luik omtrent delinquentie. Een tijdje geleden zag ik bij de beslissing om artikel 53 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming af te schaffen, dat er een akkoord zou zijn tussen Justitie en Welzijn. Er zullen een aantal nieuwe plaatsen worden gecreëerd in de gesloten voorzieningen. Is daartoe in middelen voorzien?

Minister Mieke Vogels : Neen.

De voorzitter : Ten tweede is er de groep van de geïnterneerden. Is er op dat vlak intergouvernementeel overleg?

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, ik ben blij dat ik de gelegenheid krijg om in de com-

missie de verdere stand van zaken wat betreft onze raakvlakken met het federale veiligheidsplan toe te lichten. Het is niet omdat het niet in de krant komt, dat er niets gebeurt.

Sedert de commissievergadering van 6 juli is het overleg tussen mijn administratie, mijn kabinet-medewerkers en de administratie en het kabinet van de minister van Justitie voortgezet. Dit overleg resulteerde in een ontwerp van protocolakkoord. We hebben daar een aantal opmerkingen over geformuleerd. Het ligt nu weer bij de minister van Justitie. Zodra hij zich akkoord verklaart met het ontwerp, zal ik dit ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse regering, waarna ik het aan het Vlaams Parlement zal overmaken. Dit betekent de facto dat het voorlopig negatieve advies van de Vlaamse regering wordt opgeheven, vermits in dit protocolakkoord een aantal zaken worden verduidelijkt.

Uit dit overleg blijkt dat Justitie de eigen visie, invalshoek en aanpak vanuit de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de Vlaamse bevoegdheden, zoals preventie, hulpverlening, enzovoort, wenst te respecteren bij de verdere samenwerking. Dit wordt heel duidelijk zo vastgelegd in de uitgangspunten bij het protocol, waarbij de toon wordt gezet van de samenwerking. Beide ministers expliciteren hun visie met betrekking tot de aanpak van het maatschappelijk probleem van criminaliteit, onveiligheid en hun gevolgen. Beide ministers verklaren samen te werken aan een complementair beleid, elk vanuit hun eigen bevoegdheid en met hun eigen doelstellingen.

Belangrijk hierbij is dat het duidelijk wordt dat de Vlaamse Gemeenschap geen instrument wordt in het veiligheidsdenken van Justitie. Justitie van zijn kant engageert zich om ruimte te scheppen voor buitengerechtelijke conflictoplossing en voor hulp- en dienstverlening aansluitend op het justitiële optreden.

Vervolgens worden de bestaande samenwerkingsakkoorden behandeld. Daarbij worden die punten naar voren gehaald die bepaald zijn in de samenwerkingsakkoorden maar nog niet uitgevoerd. Daarbij wordt ook duidelijk dat Vlaanderen nooit de financiële consequenties van samenwerkingsakkoorden die door vorige regeringen zijn aangegaan, ernstig op zich heeft genomen. Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, seksuele delinquenten en slachtoffers behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Dat was in vorige samenwerkingsakkoorden al duidelijk gezegd. Het departement Justitie is al bezig met het opstellen van nieuwe taakomschrijvingen voor

Vogels

zijn personeel. Daarin zou men zich op de kernopdrachten concentreren. Taken die vandaag tot de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse en Franse Gemeenschap behoren, worden afgestoten, en terecht. We vragen dat men onze bevoegdheden respecteert, maar dat impliceert ook dat we in staat moeten zijn om ze waar te maken.

We zullen ook proberen om binnen de beperkte budgettaire ruimte onze verantwoordelijkheid op te nemen. In 2000 worden subsidies vrijgemaakt om het equivalent van telkens 11,5 voltijdse medewerkers zowel voor slachtofferhulp, als voor justitieel welzijn aan te werven. In 2000 zijn bijkomende plaatsen gecreëerd ten voordele van de kwalitatieve en kwantitatieve versterking van het hulpverleningsaanbod ten voordele van minderjarigen, ten belope van 228 miljoen frank. Nog voor het eind van dit jaar zal ik projecten goedkeuren ten voordele van de alternatieve, zogenaamd herstelgerichte afhandeling van jeugddelinquentie. Ik start in dat verband een actiegericht en interuniversitair, beleidsgericht, descriptief onderzoek, in het verlengde van de Family Group Conferencing.

In 2001 wil ik aandacht schenken aan de eerste lijnsopvang van kinderen-slachtoffers. Met subsidies voor projecten zullen we proberen om de deskundigheid op te drijven. Het gebruik van het vrijwilligersmodel moet worden bevorderd. Dat past ook in het kader van het Internationale Jaar van de Vrijwilligers.

Wat de hulp en dienstverlening aan gedetineerden en seksuele delinquenten betreft, is onder leiding van directeur-generaal Morris in de eerste helft van 2000 een Vlaams strategisch plan ontwikkeld. Dat gebeurde in samenspraak met alle betrokken Vlaamse departementen en de administratie van Justitie. Dit strategisch plan is op 17 juli 2000 door de Vlaamse regering goedgekeurd als basis voor verdere onderhandelingen met mijn Vlaamse collega's en met het departement voor Justitie. Ik stel voor dat we na de begrotingsbesprekingen hierover eens van gedachten wisselen, op basis van een uiteenzetting van de heer Morris.

Op dit ogenblik werkt op Vlaams niveau een interkabinettenwerkgroep aan een verfijning van het plan. In 2001 start men met de implementatie van dit strategisch plan in een aantal gevangenis van een pilootregio. Hiervoor voorzie ik in een budget van 20 miljoen. Het is Justitie menens, want zowel de administratie als de minister aanvaarden dat er binnen de muren van de gevangenis een directeur

komt die wordt aangeduid door de administratie voor Welzijn. Die directeur zal bevoegd zijn voor het justitieel welzijnsbeleid en de reïntegratie in de samenleving. We moeten natuurlijk de middelen vinden om die directeurs te benoemen. De commissie kan zich hierover later beraden.

In dat plan zijn ook specifieke voorstellen opgenomen die tegemoetkomen aan de terecht bekommernissen die deze commissie koestert over de aanpak van gedetineerden. Verder is binnen de marges van de interministeriële conferentie voor Volksgezondheid een werkgroep opgericht die de oriëntatie van de psychiatrie naar de gedetineerden onder de loep neemt. U weet dat binnen het OPZ van Rekkem wordt gewerkt aan de uitbouw van een halfopen afdeling voor geïnterneerden. Er beweegt dus wat, hoewel het allemaal nogal traag gaat. Interministeriële conferenties zijn uitermate log. Ze richten werkgroepen op en het belangrijkste is wel dat men ermee bezig is. Het is overigens de taak van het parlement om de ministers aan te sporen er werk van te maken.

Als we dit allemaal ernstig willen nemen, dan moeten we onze administratie versterken. Tot vandaag was er welgeteld één aandachtsambtenaar die werkte aan de relatie Welzijn-Justitie. In de begroting voor 2000 zijn middelen opgenomen voor de oprichting van een cel 'criminaliteit en samenleving', binnen de administratie voor Welzijn. Eerstdaags gaan twee nieuwe ambtenaren aan de slag om het Vlaamse beleid mee gestalte te geven. Ze worden betaald met middelen uit de begroting 2000.

De thema's justitiehuisen, alternatieve maatregelen en sancties voor meerderjarigen en internering en afhandeling van jeugddelinquentie zijn nog niet geregeld in de samenwerkingsakkoorden. In het samenwerkingsakkoord waaraan we vandaag werken, is een werkprocedure opgenomen om die knelpunten in de toekomst aan te pakken. De relatie tussen de justitiehuisen en de kerntaken van Justitie hangt af van de verdere uitbouw van een Vlaams forensisch welzijnsbeleid. Het is de vraag of die uitbouw moet gebeuren in het kader van het algemeen welzijnswerk dan wel op zichzelf moet staan, gezien de betrokkenheid van andere departementen zoals Onderwijs en Tewerkstelling en Arbeid en de relatie met de justitiehuisen. In dit verband is opgedragen om nog dit najaar een actiegericht onderzoek uit te voeren, met deelname van de betrokkenen van het veld. Die betrokkenen zijn onder meer de Centra voor Algemeen Welzijn, die met dader- en slachtofferhulp en justitieel welzijnswerk bezig zijn. Ze moeten bekijken hoe we in sa-

Vogels

menwerking met justitie een Vlaams forensisch welzijnswerk gestalte kunnen geven.

Hoe zit het met de federale middelen? Iedereen wil zijn eigen bevoegdheden behouden. Het is dan ook logisch dat de federale regering niet overlegt met ons over de opmaak van de federale begroting. We zijn wel een nachtje in het Egmontpaleis uitgenodigd om te spreken over de staats hervorming. Het veiligheidsbeleid stond niet ter discussie. Heeft dat gevolgen voor de uitbouw van ons Vlaams beleid? Ik denk het niet. We moeten proberen om in Vlaanderen en binnen het parlement en de regering het draagvlak voor de uitbouw van het Vlaams forensisch welzijnsbeleid te verbreden. Zo kunnen we toekomstige samenwerkingsakkoorden ook met eigen middelen waarmaken. We moeten onze bevoegdheden ook daadwerkelijk kunnen uitoefenen.

De voorzitter : Ik heb akte genomen van uw aanbod om in de commissie over het strategisch plan te discussiëren.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik dank de minister voor haar antwoord. We beschikken niet over de tekst van het protocol. Bijgevolg is het moeilijk om na te gaan of en hoe men op onze vragen is ingegaan. Natuurlijk moet de autonomie van eenieder worden gerespecteerd. Mevrouw Declercq en ikzelf kunnen onze controletaak enkel uitvoeren als we die tekst hebben. Om deze interpellatie zin te geven, zou ik toch een antwoord willen krijgen op mijn precieze vragen. Wanneer is er overlegd? Met wie en waar is dat gebeurd? Welke werkgroepen hebben zich daarover gebogen? Niet alleen het resultaat is belangrijk. We weten hoe het veiligheidsplan tot stand is gekomen. Het is belangrijk dit te kunnen toetsen. Het is interessant te weten of de Franse Gemeenschap haar inbreng levert. Ik veronderstel dat u ons bijkomende uitleg zult verschaffen zodra het protocol er is.

Volgens u is het belangrijk dat Vlaanderen zorgt voor een groter draagvlak voor een eigen justitieel welzijnswerk. Ook op financieel vlak moet dit gebeuren. De Handelingen over de periode 1995-1999 tonen aan dat ik steeds initiatieven in die zin heb genomen. Ik verheug me er dus over dat ook anderen dat nu willen doen. Ik vrees echter dat we tijdens de begrotingsbesprekingen ontgoocheld zullen worden. Het is een plan dat zowel op federaal als op Vlaams niveau moet worden uitgevoerd.

De aanpak zal complementair moeten zijn. Als het federale niveau andere doelstellingen verdedigt en de financiële inspanningen vermindert, zal dit ons dwingen om de Vlaamse inbreng in dezelfde mate te doen toenemen. Voor het luik 'strategisch plan gedetineerden' is in 20 miljoen frank extra voorzien. Voor slachtofferhulp is er geen bijkomende budgettaire inspanning gepland. De justitiehuisen zullen bijkomende uitgaven met zich meebrengen.

Het is goed dat we over dat Vlaams strategisch plan een gedachtewisseling kunnen houden. En het is een goede zaak dat inzake de bestaande samenwerkingsakkoorden Justitie zich op haar kerntaken zal terugplooiën. Ik hoop alleen dat dit ook federaal zal blijken. Dikwijls komt men ons in afspraken of protocollen tegemoet, maar wordt dit federaal niet vertaald. Ik zal de zaak met de federale collega's verder bespreken.

Wij zullen een schriftelijke motie indienen.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : De details zijn voor ons niet belangrijk, maar het zou interessant zijn de besluiten te ontvangen van de tussenstappen die zijn ondernomen. Er zijn vele elementen die niet in de krant verschijnen en wij gaan immers voort op wat we horen en zien. Op het veld verzamelt men nu bijvoorbeeld informatie over internering. De kloof tussen het parlementaire en het regeringswerk en wat op het veld gebeurt, zou moeten worden gedicht.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw Declercq volgt het dossier op. Het is zinvol dat wij eveneens een schriftelijke motie indienen.

Minister Mieke Vogels : Ik zie niet in waarom mevrouw Merckx de agenda van mijn medewerkers zou moeten kennen. Ik denk niet dat dit de gewoonte is. Hetzelfde geldt voor de tussentijdse resultaten. Tijdens onderhandelingen met andere overheden proberen wij vooral resultaten te boeken. Vervolgens worden deze resultaten aan de regering en aan het parlement voorgelegd. Nadien wordt op een open manier met de basis gepraat.

Vanuit de jeugdhulpverlening weet ik dat, eens men aan de basis hoort dat er geld is voor bepaalde experimenten, iedereen een onderhoud aanvraagt met parlementsleden of met de minister om een

Vogels

deel van de taart te bemachtigen. Men moet de zaken evenwel niet omdraaien. Men moet duidelijk weten wat men wil, daarmee naar regering en parlement stappen om het te laten goedkeuren en in functie daarvan op het terrein een en ander proberen uit te voeren.

De Franstalige Gemeenschap is altijd wel betrokken, maar heeft niet altijd dezelfde belangen. Wanneer Justitie stelt dat het zich op zijn kerntaken wil terugplooiën, dan hoort de Franstalige Gemeenschap dit niet graag. Als de justitieassistenten zich prioritair gaan richten op de strikt justitiële opdrachten, is het voor haar veel moeilijker dan voor ons om het forensisch welzijn te bewerkstelligen. Justitie wil dit nochtans doen. Zij wil het geld zo efficiënt mogelijk inzetten voor de kerntaken. Uiteraard verhoogt dit de druk op de gemeenschappen. Via samenwerkingsakkoorden moeten duidelijke lijnen worden getrokken.

Hetzelfde geldt voor het Vlaamse niveau. Vorig jaar werd een flinke injectie gegeven aan de slachtofferhulp. Dit jaar voorziet Welzijn in 20 miljoen frank voor het opstarten van het justitieel welzijn op basis van het Strategisch Plan dat zal worden besproken. Hiervoor zullen ook gelden moeten komen vanuit andere sectoren zoals Cultuur, Sport, Onderwijs en Tewerkstelling. Ik ben coördinerend minister en zal er bij de andere ministers aandringen om het budget van 20 miljoen frank volgend jaar met hun bijdrage te doen aanzwellen. Ik reken op de parlementsleden om dit met hun fractie te bespreken en de collega's die in andere commissies zitting hebben hiervoor warm te maken.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door mevrouw Merckx en mevrouw Becq en door mevrouw Van Den Heuvel werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de financiering van de buitenschoolse kinderopvang, flexibele opvang en opvang van zieke kinderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de financiering van de buitenschoolse kinderopvang, flexibele opvang en opvang van zieke kinderen.

Mevrouw Sonja Becq : Iedereen heeft de noodkreet wel gehoord van het VVSG over de buitenschoolse kinderopvang. We kennen allemaal het FCUD-dossier. Dit fonds staat hoofdzakelijk in voor de financiering van de IBO's – in het jaar 1998 ging het om 71 percent van de besteding van het FCUD -, van de flexibele en acute opvang en van de opvang van zieke kinderen. Hier heeft het FCUD heel wat middelen ingezet. Het is een federaal fonds waar werkingskosten, maar ook gedeeltelijk loonkosten konden worden ingebracht. Kosten voor infrastructuur blijven nog openstaan. Vanuit deze vaststelling willen we het volgende duidelijk maken.

Enerzijds bestaat er het advies van de Raad van State van 23 maart 2000 over het wetsvoorstel rond de billijke verdeling van het FCUD. Dit advies stipuleert dat de federale overheid zich niet mag mengen in aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn, namelijk de aangelegenheden die betrekking hebben op de kinderopvang en de bijstand aan de gezinnen. Hiermee moet rekening worden gehouden.

Anderzijds wisten we dat het fonds zou worden geïndeed. De initiatieven die reeds een aanvraag hadden ingediend met betrekking tot buitenschoolse opvang en flexibele opvang zouden wel nog worden bediend. De noodkreet van 30 juni luidde dat er geen geld meer is voor nieuwe projecten. In de beleidsnota over kinderopvang hebt u gezegd hieraan iets te willen doen omdat de subsidiëring van de IBO's en andere initiatieven in hoofdzaak verloopt via federale middelen. Dit geldt enkel voor de IBO's. De erkenningen ervan gebeuren door Kind en Gezin. Men hoort vaak dat daaromtrent moeilijkheden bestaan. Het FCUD hanteert blijkbaar vrij strikte normen om de projecten te evalueren alvorens tot financiering over te gaan. U zei dat u voor deze specifieke initiatieven, die wel worden erkend maar via de Vlaamse begroting niet financieerbaar zijn, middelen wilde uittrekken. U zou ook een stappenplan uitwerken die de initiatieven

Becq

minder afhankelijk maken van tewerkstellingsprogramma's en FCUD-middelen. Ik citeer hier uit uw beleidsnota.

Dit waren uw intenties en we wensen de stand van zaken hierin te kennen. Bij het laatste politieke akkoord dat werd gesloten, het Sint-Hedwigsakkoord, waarin de fiscale autonomie van provincies en gemeenten werd besproken, werden geen afspraken gemaakt rond de verdeling van het FCUD. Tijdens het plenaire debat toen betreunde onze fractieleider nog dat niets werd ondernomen in verband met de sociale zekerheid. Men is er wel in geslaagd een akkoord te bereiken over de Nationale Loterij, maar over dit fonds werd geen politiek akkoord bereikt. Dit is wel een gemiste kans. Er is nochtans een advies van de Raad van State, en men is geleidelijk aan gekomen tot een rechte trekken van de verhoudingen.

Op dit ogenblik geldt in het FCUD een verdeel-sleutel van ongeveer 49 en 51 percent voor respectievelijk Waalse en Vlaamse projecten. Vroeger was dat 30 en 70 percent. De regeringen hebben hiervan werk gemaakt en de sociale partners hebben erover gediscussieerd. Mevrouw Greta D'Hondt heeft in de Kamer een wetsvoorstel klaarliggen om een verdeling tot stand te brengen.

Ik betreur het dat men er niet in is geslaagd, al was het via trekkingsrechten, om een politiek akkoord tot stand te brengen dat een coherent systeem zou invoeren. U dringt hierop nochtans zelf aan om zo veel mogelijk administratieve rompslomp te vermijden. Eén loket zou de middelen centraliseren, zowel vanuit tewerkstelling voor Weerwerk als vanuit de federale en de bijkomende Vlaamse middelen. Het is een gemiste kans. Het Vlaamse niveau heeft hier te weinig de nadruk op gelegd. Het had nochtans duidelijkheid kunnen verschaffen aan de verschillende initiatieven, omdat wij deze regelgeving zelf in handen hadden.

De vraag blijft of initiatieven die na 30 juni hun aanvraag hebben ingediend, op steun kunnen rekenen. Tussen juni 2000 en november 2001 zou het om een bedrag van 24 miljoen frank gaan.

De heer Jacky Maes heeft deze vraag in plenaire vergadering als een actuele vraag ingediend. Ik wil mijn vraag nogmaals herhalen. U schrijft in de begroting middelen in voor het jaar 2001 voor zowel de IBO's als voor de flexibele en acute opvang en de opvang van zieke kinderen. Welke impact heeft dit op de initiatieven vandaag ?

In opvolging van de vraag van de heer Maes, wilde ik weten op grond van welke criteria de IBO's geld krijgen. U zegt dit volgens hetzelfde systeem te willen doen als het FCUD. Wat moet ik hieronder verstaan ? Er bestaat wel degelijk een uitvoeringsbesluit, nog geen decreet, dat de erkenning inhoudt van de IBO's. Er is nog geen concrete uitwerking voorhanden van de regels die voor de uitvoering van de financiering zullen worden gebruikt.

Ik stel dezelfde vraag over de flexibele en acute opvang en de opvang van zieke kinderen. Volgens welke criteria zult u de middelen, waarvan u zegt dat ze voorhanden zijn, verdelen ? Op welke manier gebeurt dit ? U hebt de kans gemist. Er lag al een decreet over zieke kinderen klaar, waarvoor de uitvoeringsbesluiten rond hadden kunnen zijn. Zo zou rechtszekerheid zijn ontstaan op het terrein. Ik ben geen voorstander van te veel regelgeving, maar het is belangrijk rechtszekerheid te kunnen bieden aan de initiatieven en aan de gebruiker die nood heeft aan die opvang.

Ik hoorde u mondeling verklaren dat het uitsluitend om gemeentelijke IBO's zou gaan. Ik dacht dat er ook nog VZW-initiatieven inzake buitenschoolse opvang bestonden. Als dat geen lapsus is, maar realiteit, dan geldt nog meer mijn vraag over welke criteria u zult hanteren.

Ten slotte heb ik nog een bijkomende vraag : als er enerzijds initiatieven zijn die worden gefinancierd door het FCUD volgens welbepaalde criteria, en anderzijds initiatieven die vanaf 30 juni op een andere manier worden gefinancierd – of eventueel de facto op eenzelfde manier, maar via andere regelgeving -, dan vraag ik mij af of dit wel een propere vorm van beleidsvoering is. Bovendien vrees ik dat dit een discriminatie inhoudt van de ene initiatieven ten opzichte van de andere.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben van mening dat de meerderheid in dit parlement met een probleem kampt. In de afgelopen maanden hebben we in deze commissie goed werk geleverd voor wat betreft opvang van kinderen. Daardoor werden hoge verwachtingen gecreëerd : de VVSG heeft dagen georganiseerd – bijvoorbeeld in Brugge, waar ik zelf bij was, voor een publiek van 250 mensen – waar men de blauwdruk heeft genomen als leidraad voor de toekomst.

Vandaag stellen we vast – en dat is niet alleen de schuld van de minister, maar ook van de regering –

Maes

dat die verwachtingen niet volledig worden ingevuld. Dat is jammer, want op het terrein moet er zeer vlug iets gebeuren. Op mijn actuele vraag voor de herfstvakantie heeft de minister geantwoord dat we het verschil zouden zien in 2001, maar niemand heeft daar een boodschap aan.

Ik zal niet herhalen wat mevrouw Becq heeft gezegd over die cruciale datum van 30 juni, maar de feiten blijven de feiten. Er is een probleem van geloofwaardigheid, zowel van de minister als van de meerderheid in het parlement – en ik maak daarvan ook deel uit.

De voorzitter : Mevrouw de minister, ik denk dat we met dit onderwerp wat vooruitlopen op de begrotingsbesprekingen, en ik hoop dat we tijdens die besprekingen dieper kunnen ingaan op de cijfers, in aanwezigheid van de administrateur-generaal van Kind en Gezin. Op die manier kunnen we nagaan hoe die buitenschoolse kinderopvang er in 2001 zal uitzien.

Verder denk ik dat er een probleem zal ontstaan inzake het gelijkheidsbeginsel. Het zal in Vlaanderen bijzonder moeilijk worden om dat beginsel waar te maken als we die kinderopvang vanuit verschillende kanalen subsidiëren. Een en ander moet immers blijven stroken met de elementaire rechtvaardigheid ten aanzien van initiatiefnemers. We zullen moeilijk kunnen uitleggen waarom de ene wel en de andere niet, en de ene vanuit de ene pot en de andere vanuit de andere pot wordt gesubsidieerd.

Ten slotte is ook recent de studie van het HIVA voorgesteld, en een van de belangrijkste bevindingen betrof ook opnieuw die buitenschoolse opvang, waarbij men dan bijna resoluut opnieuw het spoor opende naar de scholen. In de Blauwdruk hadden we dat spoor veeleer voorzichtig bewandeld, maar het HIVA is daar resoluter in.

Wij willen onze opmerkingen formuleren als we het zullen hebben over de cijfers tijdens de begrotingsbesprekingen, maar deze problematiek bekommert onze fractie meer dan ooit.

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, collega's, eerst en vooral verwonder ik mij over de bezorgdheid van de heer Maes over onze geloofwaardigheid. Wij hebben dit plan in juni in dit parlement via een resolutie goedgekeurd. Op dit mo-

ment zijn we volop bezig met het opstellen van de uitvoeringsbesluiten, en we zullen volgende week tijdens de begrotingsbesprekingen zien dat er veel geld bijkomt voor de kinderopvang.

Mijnheer Maes, u maakt al vele jaren deel uit van de meerderheid, en ik denk dat u aan de mensen op het terrein wel kunt uitleggen dat bijvoorbeeld een beslissing van april in september nog niet tot regelgeving kan leiden. Daar zijn minstens een aantal maanden voor nodig. We hebben met ons beleidsplan Kinderopvang zeer snel gewerkt, en we werken zeer snel verder. U zult dit ook kunnen bespreken met de administrateur-generaal en hem vragen wat de stand van zaken is van alle uitvoeringsbesluiten. Ik voel me absoluut niet ongeloofwaardig wat dit betreft, wel integendeel. Ik zou een beetje stout kunnen zeggen dat andere ministers proponeren dat het kijk- en luistergeld zal worden afgeschaft, maar dat zal pas in 2003 gebeuren – als het al wordt afgeschaft.

Ik ben als minister van Welzijn niet formeel op de hoogte gebracht van het feit dat de middelen van het FCUD opgedroogd waren. Gelukkig heb ik her en der wel voldoende contacten, dus had ik er wel weet van. Het feit dat ik niet op de hoogte was gebracht, illustreert eens te meer dat men binnen het FCUD niet erkent dat kinderopvang een exclusieve bevoegdheid is van de gemeenschappen.

In dat verband zou ik willen ingaan op die zogenaamde gemiste kans bij het Sint-Hedwigsakkoord op het Egmontpaleis. Dat heeft er eigenlijk niets mee te maken, want in het Egmontpaleis hebben we over nieuwe bevoegdheidsoverdrachten gesproken. Hier gaat het echter niet om een bevoegdheidsoverdracht, want de Raad van State heeft recent nog bevestigd dat kinderopvang een gemeenschapsbevoegdheid is.

De overdracht van de middelen is geen politiek probleem. Ik denk dat politici, zowel federaal als Vlaams, er geen probleem mee hebben om de Raad van State te volgen en een protocol uit te werken voor de overdracht van die middelen, zodat we die gelden eindelijk volgens één regelgeving en één financieringskanaal kunnen laten doorstromen. Het probleem ligt in dit geval niet bij de politici, maar bij de sociale partners. Het FCUD wordt immers beheerd door de sociale partners, dus het uur van de waarheid zal slaan tijdens de interprofessionele onderhandelingen die op dit moment op federaal niveau plaatsvinden.

Uit welingelichte bron heb ik vernomen dat het FCUD ook op de agenda staat. De sociale partners

Vogels

kunnen echter heel moeilijk aanvaarden dat kinderopvang een exclusieve gemeenschapsbevoegdheid is, en ze willen een vinger in de pap blijven houden. Uit de contacten met federaal minister Vandenbroucke blijkt dat daar het probleem niet ligt, maar we zullen moeten afwachten wat de sociale partners met de toekomst van het fonds doen.

Ik wil ook opmerken dat Vlaanderen tot nog toe niet in geld voorzag op de begroting voor de buitenschoolse kinderopvang. Toen op 30 juni dat fonds was opgedroogd, hadden wij wel voorzien dat dit op dat moment zou gebeuren, alhoewel ik niet over voldoende gegevens beschik om te zeggen dat er nog zoveel dossiers zijn en dat er nog zoveel geld is. Het fonds droogde sneller op dan verwacht, maar ik beschik op dit moment niet over geld om buitenschoolse kinderopvang te financieren. Zelfs als ik dat zou willen, is er geen enkel begrotingskrediet dat dit toelaat. Ik heb wel op de begroting 2001 in 70 miljoen frank voorzien voor de financiering van initiatieven buitenschoolse opvang, in het verlengde van wat nu het FCUD doet. Dat wil zeggen dat we openbare initiatieven én VZW's behouden, maar dat we prioriteit geven aan initiatieven die Weerwerkers vinden, net om die gelijke behandeling duidelijk te houden. Wij zouden dan de werkingskosten overnemen, net zoals het FCUD nu eigenlijk doet. Er moet een aparte regelgeving voor zijn. We werken momenteel een subsidiesleutel uit om die dan in uitvoeringsbesluiten te gieten. Als het begrotingsdecreet wordt goedgekeurd, zal het uitvoeringsbesluit al klaar zijn. Zo kunnen we in 2001 meteen beginnen de dossiers weg te werken.

Wat u zei over de rechtszekerheid en dat vanuit verschillende potten dezelfde initiatieven gefinancierd worden, is een beetje 'schering en inslag'. In de vorige interpellatie hadden we het over het forensisch welzijnswerk. Dat wordt gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap, dikwijls vanuit het SIF, vanuit het veiligheidsplan, enzovoort. Het is in Vlaanderen een slechte gewoonte – en vooral in onze sector – om dezelfde initiatieven vanuit verschillende financieringsbronnen te spijzen en zo op een of andere manier rechtsonzekerheid te creëren. Dat brengt ook een hele hoop papierwerk mee.

Ik hoop dat de Heilige Geest mag neerdalen over de onderhandelingen met de sociale partners en dat er voor het FCUD een oplossing komt die strookt met het gezond verstand en met het belang

van de kinderopvang. Dit betekent dat ze de middelen moeten overhevelen.

In onze beleidsnota zijn we uiterst voorzichtig geweest met de rol van de scholen in buitenschoolse opvang. Het FCUD had er uitdrukkelijk voor geopteerd om die opvang niet in de scholen te organiseren. Wij willen nu niet de indruk wekken dat we dat absoluut in de scholen willen doen, omdat we bang zijn dat het FCUD de zaak dan helemaal zal opblazen. Ik ben me er echter van bewust dat we op lange termijn de buitenschoolse opvang, in samenspraak met lokaal overleg, moeten uitbreiden naar de scholen voor wat sport, jeugd, enzovoort, aangaat. Met de middelen waarin Vlaanderen voorziet, zullen we ongeveer 570 miljoen frank uitgeven aan buitenschoolse kinderopvang. Nog geen 10 procent van de buitenschoolse opvang gebeurt door IBO's. Het overgrote deel gebeurt nog altijd door de scholen. Het heeft dan ook geen zin om aan struisvogelpolitiek te doen. We moeten dan ook in samenspraak met Onderwijs daaromtrent een beleid ontwikkelen.

Daarnaast wordt ook een regelgeving voorbereid voor flexibele opvang en opvang van zieke kinderen. In het voorjaar van 2001 willen we daarmee van start gaan. Er is in dit verband in een kleine 30 miljoen frank voorzien op de begroting 2001. Met die 70 miljoen van daarnet komen we aan een totaal van 100 miljoen frank.

Projecten die reeds worden gefinancierd door het FCUD kunnen hopelijk in de toekomst terugvallen op die middelen totdat er een definitieve oplossing komt. Als die er is, kunnen we in Vlaanderen volop aan de sokkel buitenschoolse opvang werken, waarvan de IBO's, scholen, sportverenigingen, enzovoort, deel uitmaken.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik dank de minister voor het antwoord. Dit neemt niet weg dat voor de initiatieven die klaarliggen het probleem blijft.

U zegt dat het vrij eenvoudig is om een gezamenlijk protocol uit te werken tussen het federale en Vlaamse niveau om in een verdeling van de middelen te voorzien. Met gezond verstand moet dat ook met de sociale partners mogelijk zijn. Het is ook dankzij de sociale partners dat er initiatieven voor buitenschoolse opvang mogelijk zijn. Het is niet zo dat ze daar in de toekomst alleen en exclusief over moeten beslissen, maar het is wel normaal dat ze daarover nog inspraak vragen. Ik hoop dat de on-

Becq

derhandelingen tot resultaten leiden, maar dan meteen met de nodige rechtszekerheid en regelgeving.

In de marge daarvan vraag ik of het mogelijk is om uitvoeringsbesluiten of mededelingen op de een of andere manier aan het parlement over te maken.

De voorzitter : Er gaat 30 miljoen frank naar flexibele opvang. Daarnaast wordt er ook werk gemaakt van de regularisatie van de DAC's voor zieke kinderen. Die zullen niet expliciet voor de opvang van zieke kinderen worden ingezet. Die komen dan in de grote pool van de kinderopvang. Klopt dat ?

Minister Mieke Vogels : Dat klopt.

Mevrouw Sonja Becq : Zoals ik het heb begrepen, zitten die helemaal niet in de DAC-regularisatie verval.

Minister Mieke Vogels : Toch wel.

Mevrouw Sonja Becq : Ik had ook begrepen dat de Weerwerkers in de gemeentelijke initiatieven daar niet in zijn opgenomen. Worden zij beschouwd als gesubsidieerde initiatieven ?

Minister Mieke Vogels : Er zijn een aantal DAC's toegewezen aan kinderdagverblijven die nu de opvang voor zieke kinderen verzorgen. Deze worden geregulariseerd. Ze krijgen een volwaardig statuut en blijven toegewezen aan het kinderdagverblijf waarin ze nu ondergebracht zijn. In het kader van

de regelgeving die we nu aan het voorbereiden zijn, kan dit een reden zijn om dat kinderdagverblijf te erkennen en extra te subsidiëren voor de flexibele opvang.

Mevrouw Sonja Becq : Mag ik daaruit verstaan dat die DAC-projecten worden beschouwd als gesubsidieerde initiatieven ?

Minister Mieke Vogels : We hebben een akkoord met de sociale partners om iedereen die momenteel in een DAC-statuuat zit, te regulariseren. We kijken nu sector per sector hoe we de regelgeving moeten aanpassen. Dat betekent dat er in bepaalde gevallen mensen in overtal zullen zitten. Er worden nu sector per sector afspraken gemaakt over de tijdsspanne waarbinnen die personen in het gesubsidieerde personeelskader moeten terechtkomen. Dit is een onwaarschijnlijk ingewikkeld klunen, maar we raken er wel uit.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Becq werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.10 uur.*
